

SỞ GD&ĐT

ĐỀ KIỂM TRA GIỮA HỌC KÌ I

TRƯỜNG.....

Môn: NGỮ VĂN 10

(Đề thi gồm có 03 trang)

(Thời gian làm bài: 90 phút)

I. ĐỌC HIỂU (6.0 điểm)

Đọc văn bản:

Thu ẩm (Uống rượu mùa thu)

(Nguyễn Khuyến)

Năm gian nhà cỏ thấp le te

Ngõ tối đêm sâu đóm lập loè.

Lưng giậu phất phơ màu khói nhạt,

Làn ao lóng lánh bóng trăng loe.

Da trời ai nhuộm mà xanh ngắt?

Mắt lão không vầy cũng đỏ hoe.

Rượu tiếng rằng hay, hay chẳng mấy.

Độ năm ba chén đã say nhè.

(Nguyễn Khuyến – Tác phẩm, Nguyễn Văn Huyền chủ biên, NXB

Khoa học xã hội, 1984)

Lựa chọn đáp án đúng nhất:

Câu 1: Bài thơ được viết theo thể thơ nào?

- A. Thất ngôn tứ tuyệt Đường luật
- B. Thất ngôn bát cú Đường luật
- C. Ngũ ngôn
- D. Lục bát

Câu 2. Phương thức biểu đạt chính của văn bản là

- A. nghị luận.
- B. Tự sự.
- C. Miêu tả.
- D. Biểu cảm.

Câu 3: Thủ pháp nghệ thuật đặc sắc trong hai câu cuối bài thơ "Thu ẩm"?

- A. Tả cảnh ngụ tình

- B. Lấy động tả tĩnh
- C. Tăng tiến
- D. Hình ảnh ước lệ, tượng trưng

Câu 4: Bài thơ “*Thu ầm*” bộc lộ điều gì ở tác giả?

- A. Tài thơ Nôm
- B. Sự cảm nhận và nghệ thuật miêu tả tinh tế.
- C. Tình yêu thiên nhiên, quê hương, đất nước và tâm trạng buồn bã trước thời cuộc.
- D. Nghệ thuật tả cảnh ngụ tình độc đáo.
- E. Tất cả ý.

Câu 5: Đáp án không phải giá trị nội dung của bài “*Thu ầm*”?

- A. Thu ầm bộc lộ tình yêu thiên nhiên, yêu đất nước của Nguyễn Khuyến.
- B. Thu ầm viết về cảnh sắc mùa thu ở Đồng bằng Bắc Bộ.
- C. Bài thơ bộc lộ tâm trạng thế thời và tài thơ Nôm của tác giả.
- D. Bài thơ châm biếm, đả kích bọn thực dân xâm lược.

Câu 6. Hai câu thơ nào bộc lộ nhiều tâm trạng của Nguyễn Khuyến trước thời thế?

- A. Năm gian nhà cỏ thấp le te,
Ngõ tối đêm sâu đóm lập loè.
- B. Lưng giậu phất phơ màu khói nhạt,
Làn ao lóng lánh bóng trăng loe.
- C. Da trời ai nhuộm mà xanh ngắt?
Mắt lão không vầy cũng đỏ hoe.
- D. Rượu tiếng rằng hay, hay chả mấy.
Độ năm ba chén đã say nhè.

Câu 7. Bài thơ “*Thu ầm*” bộc lộ điều gì ở tác giả?

- A. Tài thơ Nôm
- B. Sự cảm nhận và nghệ thuật miêu tả tinh tế.
- C. Tình yêu thiên nhiên, quê hương, đất nước và tâm trạng buồn bã trước thời cuộc.
- D. Nghệ thuật tả cảnh ngụ tình độc đáo.
- E. Tất cả ý.

Câu 8: Em có nhận xét gì về nghệ thuật đặc sắc của bài thơ *Chiều hôm nhớ nhà*?

- A. Kết cấu bài thơ phù hợp với tâm trạng chủ thể trữ tình.
- B. Thủ pháp nghệ thuật phóng đại được sử dụng hiệu quả.
- C. Lời thơ trang nhã, sử dụng nhiều từ Hán Việt.
- D. Ngôn ngữ thơ Nôm bình dị, hình ảnh gợi cảm, giàu màu sắc, nghệ thuật tả cảnh ngụ tình đặc sắc.

Trả lời câu hỏi:

Câu 9: Những hình ảnh nào gợi lên cảnh thu mang được nét riêng của mùa thu làng quê xứ Bắc Việt Nam? Nhận xét về sự sáng tạo hình ảnh của tác giả khi viết về đề tài mùa thu?

Câu 10: Câu cá, uống rượu đều là những thú chơi, thú vui tao nhã mà các nhà nho khi ở ẩn tìm đến vui, để tâm hồn thư thái, quên đi việc đời.

Trong bài thơ *Thu ẩm*, Nguyễn Khuyến có đạt được kết quả đó hay không? Vì sao? Anh/chị hãy lí giải thành 1 đoạn văn ngắn (khoảng 7-10 dòng).

II. VIẾT (4.0 điểm)

Từ nội dung văn bản ở phần Đọc hiểu, hãy viết bài văn trình bày suy nghĩ của, anh/chị về vai trò của tình yêu quê hương, đất nước đối với thế hệ trẻ hiện nay.

SỞ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO
TRƯỜNG THPT

ĐỀ CHÍNH THỨC

(Hướng dẫn chấm gồm 03 trang)

HƯỚNG DẪN CHẤM

ĐỀ KIỂM TRA CUỐI KÌ I

NĂM HỌC: 2022 - 2023

MÔN: NGỮ VĂN - KHỐI 10

Phần	Câu	Nội dung								Điểm
I		ĐỌC HIỂU								5,0
ĐỌC HIỂU	1-8	1	2	3	4	5	6	7	8	2
		B	D	A	E	D	C	E	D	
	Hướng dẫn chấm: Mỗi câu trả lời đúng được 0,25 điểm									
	9	Những hình ảnh thơ gợi lên cảnh thu mang nét riêng của mùa thu làng quê Bắc Bộ Việt Nam: nhà cỏ năm gian thấp le te, đóm lập lòe, màu khói nhạt, lưng giậu, bóng trăng loe lóng lánh, da trời xanh ngắt. Sự sáng tạo của nhà thơ Nguyễn Khuyến trong việc miêu tả mùa thu đó là dùng những từ láy gợi hình đặc sắc, gieo vần độc đáo, tạo nên giọng thơ vui tươi và dùng hình ảnh thơ mộc mạc giản dị, tạo nên khung cảnh mùa thu tươi vui đặc trưng của làng quê Bắc Bộ Việt Nam. Hướng dẫn chấm: - Học sinh trả lời như Đáp án hay 2 ý: 2,0 điểm. - Học sinh trả lời 01 ý: cho 1,0 điểm.								2,0
	10	Trong bài thơ Thu ẩm, nhà thơ Nguyễn Khuyến không đạt được ước nguyện hưởng thụ thú vui tao nhã khi về quê ở ẩn. Hình ảnh thơ "mắt không vầy cũng đỏ hoe" gợi lên tâm trạng có phần suy tư, đau xót, băng khuâng không rõ ràng của chính nhà thơ. Dù cho nhà thơ có thưởng thức rượu nhưng cũng chẳng thể hưởng thụ trọn vẹn và thư thái tâm hồn. Tâm hồn nhà thơ dường như vẫn luôn có những lộn gợn và lo lắng, suy tư không rõ ràng. Đó là tâm trạng của một nhà nho yêu nước nhưng vẫn dành tâm trạng cho đất nước. Một nhà nho ở ẩn nhưng vẫn chẳng thể dành trọn tâm trạng thư thái mà vẫn luôn đau đáu, băng khuâng những nỗi niềm không rõ ràng dành cho đất nước. Hướng dẫn chấm: - Học sinh trả lời như Đáp án: 2,0 điểm. - Học sinh trả lời 02 ý: cho 1,0 điểm.								2,0

		- Học sinh trả lời 01 ý: cho 0,5 điểm.	
II		VIẾT Từ nội dung văn bản ở phần Đọc hiểu, hãy viết bài văn trình bày suy nghĩ của, anh/chị về vai trò của tình yêu quê hương, đất nước đối với thế hệ trẻ hiện nay.	4,0
	2	* Yêu cầu chung: HS kết hợp được kiến thức và kỹ năng để viết bài văn nghị luận xã hội. Bài viết phải có bố cục 3 phần (mở bài, thân bài, kết bài) đầy đủ, rõ ràng; đúng kiểu bài nghị luận; diễn đạt trôi chảy, bảo đảm tính liên kết; không mắc lỗi chính tả, từ ngữ, ngữ pháp. * Yêu cầu cụ thể: Bài viết cần đảm bảo các yêu cầu sau: - Có bố cục 3 phần đầy đủ, rõ ràng. I. Mở bài - Dẫn dắt, giới thiệu vấn đề nghị luận: tình yêu quê hương đất nước của giới trẻ hiện nay. II. Thân bài * Luận điểm 1: Giải thích về tình yêu quê hương đất nước - Tình yêu quê hương đất nước là tình cảm gắn bó sâu sắc, chân thành đối với những sự vật và con người nơi ta được sinh ra và lớn lên, là hành động không ngừng nỗ lực để xây dựng và phát triển đất nước. - Lòng yêu nước là một tình cảm thiêng liêng, cao quý của mỗi người dành cho đất nước của mình. * Luận điểm 2: Biểu hiện của tình yêu quê hương đất nước - Trong thời kỳ chiến tranh: Các chiến sĩ đã không ngại gian khổ hiểm nguy đã cầm súng đi chống giặc và giành lại độc lập cho đất nước. Những người ở hậu phương không ngừng tăng gia sản xuất để cung cấp lương thực thực phẩm cho tiền tuyến. “Giặc đến nhà thì đàn bà cũng đánh” hay “quyết tử cho tổ quốc quyết sinh” Các tấm gương hy sinh anh dũng cho độc lập dân tộc: Võ	

	Thị Sáu, Kim Đồng, Nguyễn Văn Thạc... - Trong thời bình: + Tình cảm với người thân trong gia đình. + Tình làng nghĩa xóm. + Lòng tự hào dân tộc qua các áng thơ văn ngợi ca tinh thần ngoan cường của dân tộc. + Không ngừng nỗ lực để góp phần đưa đất nước sánh vai với các cường quốc trên thế giới. + Sự bảo vệ, gìn giữ các nét đẹp truyền thống của văn hóa dân tộc. * Luận điểm 3: Vai trò của tình yêu quê hương đất nước - Giúp mỗi con người sống tốt hơn trong cuộc đời, không quên nguồn cội. - Nâng cao tinh thần và ý chí quyết tâm vươn lên của mỗi con người. - Là động lực giúp con người sống có trách nhiệm hơn với gia đình, quê hương, đất nước, cộng đồng hay đơn giản nhất là đối với chính bản thân mình. - Thúc đẩy sự phấn đấu hoàn thiện bản thân và tinh thần cống hiến giúp đỡ cộng đồng của mỗi cá nhân. - Gắn kết cộng đồng, kéo con người lại gần nhau hơn trong mối quan hệ thân hữu tốt đẹp. - Góp phần quan trọng trong công tác bảo vệ, giữ gìn, xây dựng và phát triển đất nước ngày càng giàu mạnh. * Luận điểm 4: Hiện trạng tình yêu quê hương đất nước của giới trẻ ngày nay". - Tâm lý "chuộng hàng ngoại xa xỉ" dần bị xóa bỏ và tâm lý "Người Việt ưu tiên dùng hàng Việt" được đặt lên hàng đầu. - Tiếp thu văn minh hiện đại của nước bạn trên thế giới trên phương châm "hòa nhập chứ không hòa tan". - Có những sinh viên khi vừa mới tốt nghiệp ra trường đã tình nguyện đến công tác ở những miền rừng núi xa xôi nhất.	
--	--	--

		- Có những thanh niên ngày ngày dầm mưa dãi nắng, không quản ngại để dọn sạch phố phường... - Bên cạnh đó là những thanh niên có nhận thức hết sức lệch lạc: + Chạy theo lối sống thực dụng, ăn chơi sa đọa, lãng phí, sống tự do, cá nhân, vô tổ chức. + Xa lánh và rời bỏ quê hương, thậm chí còn tìm cách chống phá nhà nước... * Bài học nhận thức, hành động - Tình yêu quê hương đất nước là yếu tố quan trọng không thể thiếu trong mỗi con người dù ở bất kỳ đất nước nào. - Mỗi cá nhân nên xây dựng, bồi dưỡng cho mình tình yêu quê hương đất nước và có những hành động cụ thể để góp phần bảo vệ, xây dựng, làm đẹp cho quê hương. - Nếu không có tình yêu thương đối với quê hương đất nước thì cuộc sống con người không còn hoàn chỉnh và thiếu đi nhiều ý nghĩa. - Lên án một bộ phận người dân thiếu ý thức trách nhiệm, sống vô tâm với mọi người, không biết đóng góp xây dựng quê hương đất nước ngược lại còn có những hành vi gây hại đến lợi ích chung của cộng đồng,... III. Kết bài - Khẳng định lại nhận định của em về tình yêu quê hương đất nước trong giới trẻ hiện nay. - Đưa ra lời khuyên cho mọi người.	
--	--	---	--

Tài liệu được chia sẻ bởi Website VnTeach.Com

<https://www.vnteach.com>